```
#1. TANANYAG: HTML 2025.02.20.
 3
    Fullstack = Frontend + Backend
4
5
    Frontend: HTML + CSS + JS
          -> "váz" struktúrális leírása
6
7
    CSS
             -> kinézet
8
    JS
            -> kliens oldali dinamizmus
9
    Frontend és Backend közötti kommunikáció pl interneten (HTTP) keresztül történik. A
10
    Backend-en van egy API réteg is. A kettőt el lehet szeparálni.
     **API first approach** (API első megközelítés) Fejlesztés kezdetekor a Frontend és
11
    Backend fejlesztő megbeszélik hogy milyen API hívások fognak kelleni.
     *pl: getAllStudents(x)
12
             '-> Student
13
    *
14
                     '->name, age,...
15
    Ha az API előre el van tervezve, akkor egyszerre el tudnak kezdeni dolgozni.
16
17
    HTTP -> [OSI modell alkalmazás réteg]
18
     ->POST
19
     |->GET
20
     |->PUT
21
     '->DEL...
22
23
    HTML -> HyperText Markup Language
24
    HTTP -> *HyperText* Tranfer Protocol
25
       '-> Sir Tim Berners Lee nevéhez fűzödnek ezek
26
27
28
    VS Code-ot használunk
    VS CODE Live Sever Extension otthonra
29
30
    "Default preset" az alap kinézete a html-nek
31
32
33
    html dokumentumnak fix szabványokat kell követnie: "! + tab"
34
35
    A <head> metaadatokat tartalmaz
36
                  '-> adatról szóló adat
37
38
    Napjainkban:
39
    HTML 5-ös verzió (fontossabb frissítések: canvas, video, zene)
    CSS 3-as verzió
40
    JS ?
41
42
43
    alapvető visszaadás: főoldalt index.html-nek nevezzük el és akkor ez lesz az
    alapértelmezett főoldal.
44
45
    Napjainkban az iframe használata nem feltétlen ajánlott/elfogadott, biztonsági
    kockázatok miatt
46
47
48
49
50
51
52
53
    #2. TANANYAG: HTML + CSS 2025.02.27
54
55
    **Leíró nyelvek (markup language)
56
        -> HTML
57
         |-> Tex
         |-> XML
58
59
        -> JSON
60
         |-> `markdown`
         '-> YAML
61
62
63
    markdown vagy Tex típusú dokumentációkat lehet verziókezelni, nem úgy mint egy word
    dokumentumot
64
65
66
```

##HTML alapok folytatás

```
68
      svg vs raster képek. Svg képek vektorgrafikusak mig a raster képek nem. Azok pixelesek
      ha belezoomolsz.
 69
     A szöveges dolgok tekinthetők svg-nek mert azok nem pixelesednek ha belezoomolsz.
 70
 71
      HTML-ben is van már svg:
      <svg width="100" height="100">
 72
        <circle cx="50" cy="50" r="40" stroke="green" stroke-width="4" fill="yellow" />
 73
 74
      </svq>
 75
      Ez pl akkor jó ha használunk bootstrap ikonokat.
 76
 77
 78
      Van egy JS megoldás -> Használják e az emberek? -> Ha igen, akkor HTML natív
      támogatás.
 79
 80
 81
      Mi form-os verziókat nem nagyon fogunk használni. A form azért jó mert detektálja hogy
      összetartoznak mert egy formon belül vannak.
      Form-nál a gombnyomás hatására (input type="submit") lefut az "action"
 82
 83
 84
     Mi input type="submit" helyett button-t fogunk használni form nélkül
 85
 86
 87
      ha megjleníteni szeretnék kacsacsőrt akkor speciális karaktereket kell hasznánlni:
      < &gt;
 88
 89
 90
 91
      ##CSS alapok:
 92
      CSS -> Cascading Style Sheets `language`
 93
 94
 9.5
      CSS azért kell mert a HTML-nek van egy Defual Presetje és a CSS-sel felül tudjuk írni
      a HTML stílusát/kinézetét.
 96
 97
      (érdekesség -> CSS tailwind)
98
99
      1.###inline CSS
100
              '-> html tag-en belül megadott css -> ez nem annyire preferált megoldás
101
102
      2.###internal CSS
103
              '-> html <head> részben van írva
104
105
106
     CSS 3 fontos újdonsága:
107

    gradients -> színátmenetek,

108
      - shadow,
109

    meadia query, transzfromációk -> különböző dolgok mozgatása forgatása

110
      ameddig nem voltak ilyenek addig trükközni kellett.
111
112
      ** PURE CSS -> kizárólag CSS** az az hogy ne kelljen ügyeskedni pl photoshoppolt
      "letöltés" feliratú képekkel, meg átmenetekkel
113
      JQUERY -> függvénykönyvtár. EZ akkor volt jól, amikor még a CSS nem volt ilyen szinten
      mint most.
114
      `Class` és `Id` között vannak fundamentális külünbségek, de **nincs működésbeli
115
116
      De elvárás lehet hogy id csak 1szer forduljon elő per oldal
117
      Nem is nagyon használunk id-kat, hanem inkább csak classokat
118
119
      Sok kicsi osztály van.
120
      Keretrendszereknél az a fontos hogy ismerjük majd az osztályokat.
121
122
     SOLID elvek: I - Intefrace szegregáció:
123
124
              IMinden -> ezt felosztjuk
125
126
127
          IÍrás IOlvasás
128
129
130
               .marked
131
                / | \
```

```
132
133
134
135
136
137
138
      3.### external CSS -> külső css fájl behivatkozása
139
               '-> head-en belül: <link rel="stylesheet" href="../style.css">
140
141
142
143
144
145
146
      #3. TANANYAG: CSS keretrendszerek (Bootstrap) 2025.03.06
147
148
      HTML elemek két kategóriába sorolhatók: inline és block-level.
149
150
151
      1. A blokk-level elem mindig új sorban kezdődik, és a böngészők automatikusan
      hozzáadnak egy margót az elem elé és után.
152
      A blokkszintű elem mindig a teljes rendelkezésre álló szélességet foglalja el (balra
      és jobbra nyúlik, ameddig csak tud).
153
      Két gyakran használt blokkelem:  és <div>.
154
155
      2. Egy inline elem nem kezdődik új sorban.
156
      Egy inline elem csak annyi szélességet foglal el, amennyi szükséges.
157
      Inline elem: <span> <a> <strong>
158
159
160
      Megesik hogy vannak elcsúszások a megjelenítésben, ezért szokás `reset css`-t
      használni. Amihez hasonló a `bootstrap reboot`.
161
162
      Hasznos oldal gombok készítéséhez: <a href="https://www.bestcssbuttongenerator.com/">https://www.bestcssbuttongenerator.com/</a>
163
164
165
      - Tipográfia
166
167
      10rem -> root element
168
      10em -> element (szülő)
169
      10%
170
      10px
171
172

    Webergonómia

173
      "mobiel usability" <a href="https://miro.medium.com/v2/resize:fit:640/format:webp/1">https://miro.medium.com/v2/resize:fit:640/format:webp/1</a>
      *j11F H9bdPN-g78oPKqQtQ.jpeg
174
175
      ide tartozik ez a két kifejezés is:
176
      -ux -> user experience
177
      -ui ->user interface
178
      összefügnek ezek de mást jelentenek
179
      ui a nézet/felület
180
      ux pedig az hogy ezen a felületen mennyire jó érzés létezni, mozogni. "mennyire jó
      ezeket használni'
181
182
183
      `reszponzivitás`: ***optimális megjelenés biztosítása különböző kijelzőkön
184
185
      van mobile-first design és desktop-first design
186
      ***css media query
187
188
      https://www.w3schools.com/css/css_rwd_mediaqueries.asp
189
      https://www.w3schools.com/css/css3_mediaqueries_ex.asp
      a css media query-nél az adott stílus csak akkor lép érvénybe ha a megadott feltétel
190
      igaz.
191
      Például ha a kijelző mérete kisebb lesz mint 600px, akkor átrendezi a kinézetet
192
193
194
      fejlesztésnél hasznos dolgok:
195
196
      !important:
197
      p {
```

```
198
        background-color: red !important;
199
200
      ez például felülirja a p tag-eken lévő stílusokat. Esetleg ha az hozzá van adva egy
      class-hoz vagy van egy id-ja, akkor is ez fog érvényesülni
201
202
203
      * {
204
          border: 2px solid red;
205
          background-color: beige;
206
207
      Az összes elem-et kiválasztja
208
209
210
      *pagination -> lapozás
211
      *infinite scrolling / doomscrolling -> ilyen pl a facebook is
212
      https://addyosmani.com/assets/images/infinite-scroll.png
213
214
215
      #oldal struktúrák kialakítás
216
              |-> table (pl:totalcommander <a href="https://www.ghisler.com/">https://www.ghisler.com/</a>) (ez rossz megoldás)
217
              '-> div
218
                    |-> flexbox (1 dimenziós) https://miro.medium.com/v2/resize:fit:880/1
                    *I6QO eTwocQE3X77KFfUXw.png
219
                    '-> grid (2 dimenziós)
220
221
222
      html tree
      https://www.openbookproject.net/tutorials/getdown/css/images/lesson4/HTMLDOMTree.png
223
224
225
226
     #flexbox
227
     div class="container"
228
      .container{
229
          display: flex
230
          flex-wrap: wrap
231
      }
232
233
      #grid
234
      div class="grid-container"
235
      p class="grid-item"
236
237
      nem annyira egyszerű ezért van grid generátor: https://cssgrid-generator.netlify.app/
238
239
240
      #block-level vs inline
241
242
      Block level elfoglalja a teljes képernyő szélességét, így több ilyen, egymás alatt
      helyezkednek el. Ilyen pl a `` tag
243
244
      Inline pedig egymás mellett fognak elhelyezkedni, ilyen pl a `<span>`
245
246
247
      Sok olyan dolgot vettünk most át amikkel sokat lehet szívni.
248
      Ezért fogunk Bootstrap keretrendszert használni.
249
250
      CDN -> content delivery network
251
      A CDN földrajzilag elosztott szerverek csoportja, amelyek felgyorsítják a webtartalom
      kézbesítését azáltal, hogy közelebb hozzák a felhasználók helyéhez.
252
      https://www.cloudns.net/blog/wp-content/uploads/2023/04/CDN.png
253
254
255
256
257
258
259
260
261
      #5. TANANYAG: JavaScript 2025.03.20
262
263
      ***Történelem
264
      www -> 1990-es évek eleje
```

```
265
      "böngésző háború"
266
      js -> 1995-ben készült el Brendan Eich nevéhez kötődik
267
      a "js egy szar nyelv" ezt a kitalálója mondta
268
      Sok probléma -> erre megoldás a TypeScript
269
270
      hogy kapcsolódik ide a `Java`?
271
      Azért van benne a nevében mert 95-ben Java volt az egyik legnépszerűbb programozási
      nyelv
272
      Eredetileg LiveScript lett volna a neve. Üzleti okokból lett JS a neve.
273
274
      ## Nyelvi jellemzők
275

    high-level -> sok más nyelvben is megtalálható ez, magyarul: absztarkciós szintű

      nyelv => nem kell foglalkozni a cpu-val és a memóriával
276
             '-> nem kell foglalkozni sem a processzor sem a memória szintű dolgokkal (pl a
             c# és php is ilyen)
277
278
             ez jónak tűnik de nem feltétlen az
279
280
281
282
283
                              absztarkciós szintek
284
285
              gépi kód
286
287
              minnél több absztarkciós szint annál nagyobb a hibalehetőség.
288
289
          ellentéte a low level
290
291

    garbage collected (kapcsolódik a high-level-hez)

292
              '-> háttérmehanizmus ami a felszabadítást elvégzi; a referenciával nem
              ellátott területeket felszabadítja
293
294
      - interpreted (vagy just in time compiled *JIT*)
295
              '-> interpretált / értelmezett (js, php)
296
              sorról sorra futnak le a kódok. ez olyan hogy amikor elér egy sort már akkor
              el is kezdi végrehajtani
297
              hátrány hogy nem igazán tudjuk kioptimalizálni a kódot.
298
299
          ellentéte a compiled
300
                           '-> fordított (c#)
301
                          itt a cs állományból létrejön egy köztes állomány:
302
                           .cs -> compiled -> .exe
303
                          itt figyelembe veszi a teljes kódot
304
305
          a *JIT* megpróbálja a kettőt ötvözni
306
307
      - multi-paradigm | paradigma -> nézőpont, megközelítés, értelmezési nézet/szemüveg
308
          '-> procedurális (szekvenciális, sorrend alapján halad végig)
          '-> OOP
309
310
          '-> impreatív (C, C#, java, php) -> azt írom le hogy HOGYAN szeretném hogy valami
          megtörténjen
311
          '-> dekleratív (SQL, Linq) -> itt azt írom le, hogy MIT szeretnék hogy
          megtörténjen
312
                                                                       '-> (pl. szeretném a
                                                                       legnagyobb elemet)
313
314
      - prototype-based (object oriented)
315
          ősosztály: `Prototype`
316
              olyan mint pl C#-ban:
317
              class kutya : **: Obejct**
318
319
320
              }
321
      - first class functions | első osztályú függvények jellemzik
322
323
               '-> függvények használhatók mint változók
324
325
                  apró példa:
326
                  function Alma() {...}
327
                  function X (param) {...}
328
                  x(alma)
```

```
330
                  ez olyan mint c#-ban a delegáltak
331
332
      - dynamic | dynamically typed language -> dinamikusan típusos nyelv
333
334
          (erősen vagy gyengén típusos is egy módja a nyelvek csoportosításánka)
335
          erősen típusos: c#
336
          gyengén típusos: JS, php ($alma=...)
337
          c#: string a = "alma"
338
339
          js: let a = "alma"
340
              a = false
341
              a = 1002
          dinamikusan típusos nyelvben egy változó változtathatja a típusát is
342
343
          ez nem azt jelenti hogy a változónak nincs típusa
344
345
          Előnye:
346
              - Gyors prototipizálás
347
              - Leegyszerűsíti a kódolási folyamatot: gyorsabb kódolás és flexibilitás.
348
          Hátránya:
349
              - A típushoz kapcsolódó hibákat a rendszer csak a végrehajtás során észleli,
              ami váratlan hibákat okozhat, és bonyolítja a hibakeresést.
350
               - könnyebb véletlenül hibásan viselkedő kódot írni, amelye gyengeségeket a
              támadók kihasználva váratlan műveleteket hajthatnak végre, például
              rosszindulatú kódokat juttathatnak be vagy megkerülhetik a biztonsági
              ellenőrzéseket.
351
352
      - single threaded (non-blocking event loop)
353
          '-> a JS egy szálas programozási nyelv. Aszinkron de egy szálas.
354
355
356
      _____
357
      ** Használata:
358
359
      A <body> legaljára kell beszúrni. Lehet akár többet is.
360
      <script src="app.js"></script>
361
362
      **JS-ben a pontosvesszők elhanyagolhatóak
     használható ' és " is van aki azt mondja a ' jobb
363
364
365
      **három mód változó deklarálásához:
366
                  -> ezt soha ne használjuk!
                  -> változó értéke később módosulhat
367
          - let
368
          - const -> konstans
369
370
      c#-ban van null
371
      js-ben is van null csak kiegészül még undefined állapottal
372
373
       '-> TDZ -> Temporal Dead Zone
374
375
       '-> hoisting -> <a href="https://www.w3schools.com/js/js_hoisting.asp">https://www.w3schools.com/js/js_hoisting.asp</a>
376
377
378
      **három alap változó van: number, string, boolean. nincs double vagy float
379
380
      **strict mód használata
381
      strict mód az ECMAScript 5-ös verzióban jött be
382
          - strict módban például nem használhatunk nem deklarált változókat.
383
      ECMAScript -> ez egy standard | szabványoknak a leírása
384
385
          '-> különböző elvárások hogy egy programozási nyelv milyen feltételeknek feleljen
          mea
386
387
      összehasonlításnál:
388
      === -> típus + érték összehasonlítás
389
      == -> csak érték összehasonlítás
390
     nem egyenlő: !==
391
392
393
394
     a c#-hoz hasonló foreach itt a forof, de a foreach is működik
395
```

```
397
      objektum létrehozása:
398
      let obj = {
399
         name: 'lali',
400
          age: 23,
401
          salary: 2323
402
403
     console.log(obj);
404
405
      forin -> objektumnak a tulajdonságait kiírja
406
      ez olyan mint c#-ban a reflexió
407
408
409
      metódus osztályhoz van kötve, a függvény pedig nem
410
      function alma() {
411
          console.log("alma");
412
413
      ha osztályba írnánk akkor a function szót ki kell hagyni!
414
415
416
      Callback függvények -> A callback egy függvény, amelyet argumentumként adnak át egy
      másik függvénynek.
417
418
419
420
421
422
423
424
425
      #6. TANANYAG JavaScript 2025.03.27
426
427
      ami jó a js-ben: nagyon gyors benne a prototipizálás
428
429
      /** tab -> ez a jsdoc comment, érdemes használni pl függévények előtt
430
431
      /**
      * Két szám összeadása...
432
433
434
       * @param {number|string} param1 - Első param
435
       * @param {number} param2 - Második param
436
       * @returns {number}
437
438
     function add(param1, param2) {
439
          return param1 + param2
440
441
442
      ## Mai téma: DOM + események
443
      `DOM`
444
        '-> Document Object Model
445
446
        ez egy köztes interfész
447
         azt teszit lehetőve hogy a js kódból a html-t módosítjuk
448
         Js kód és a html között van
449
      DOM -> **WEB API-k része! NEM része a JS nyelvnek
450
451
452
      *rákerestünk: WEB apis : https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/API
453
454
      API -> Application Programming Interface
455
      Api működését tudni kell meg hogy mire jó mit csinál
456
457
458
      *rákerestünk: windows os api list :
      https://learn.microsoft.com/en-us/windows/win32/apiindex/windows-api-list
459
460
      a javascript az ecmascript alapján jött létre
461
462
463
      ***Page load timeline
      https://docs.newrelic.com/images/browser_diagram_page-load-timeline.webp
464
      A network-öt nem tudjuk változtatni, mert nem tőlünk függ, de a web applictaion
```

```
time-ot tudjuk, attól függően hogy mennyire jól írtuk meg pl a backend-et
465
466
     ezután jön a DOM processing majd utána a Page rendering
467
     a DOM egy fa adatstruktúra. o.b betöltésekor DOM fa jön létre
468
     a böngésző küld egy jelet a DOM-nak a DOM továbbítja a JS-nek, a JS mahinál a DOM-mal
     ami alapján a bögésző betölti az oldalt
469
470
     React -> virtual dom-ot használni
471
     Andular is használ egy ilyet -> change defection
472
     más a nevük de a lényegük ugyanz
473
474
     **Console-ban:
475
476
     document.getElementByID
477
              .getElementsByName
478
         ha mindent jól csinálunk ID-ból csak egy van
479
     document.getElementsByTagName("h1")
480
481
482
      ***újabb megoldás:
483
484
     document.querySelector
485
486
     classnál: document.querySelector(".important")
487
488
     id-nál: document.querySelector("#heading")
489
490
491
     #BOM -> https://www.w3schools.com/js/js window.asp
     Browser
492
493
     Object
494
     Model
     https://files.codingninjas.in/article images/javascript-bom-0-1637751814.webp
495
496
497
     * timeout:
     console.log("start");
498
499
     setTimeout(() => {
         console.log("hello");
500
501
     }, 5000);
502
503
     ez ugyanaz mint ez:
504
     console.log("start");
     window.setTimeout(log, 5000)
505
506
     function log() {console.log("hello");}
507
508
     ez a BOM-hoz szorosan kapcsolódik
509
510
511
512
     ## CLICK ESEMÉNYEK
513
514
     fogaskerék -> group similar... kipipálása
515
516
         <button onclick="log()">Hello</putton>
517
         Button
518
519
     nem csak gombra lehet rátenni az onlcick-et
520
521
522
     oldal forrás -> 'nyers' HTML ami a szervertől jön
523
524
     inspect element -> DOM
525
526
     #ZH kérdés lehet:
527
     **eltérhet e az oldal forrása html mint amiben az inspect element-ben lévő kódtól
528
529
530
531
     data[] ---> render() ---> DOM <---> HTML
532
     [forrás] ----->
533
```

```
535
     classList.add("cssOsztaly")
536
     classList.remove("cssOsztaly")
      classList.toggle("cssOsztaly")
537
538
539
540
541
      ***2 fontos fogalom az események kapcsán (ezek nem js specifikusak)
542
      1) buborékolás - event bubbling -> rákattintasz egy elemre akkor a szülő elemeire is
      rákattintasz
      2) delagálás - event delegation -> ez az előzőnek a fordítottja
543
544
545
      https://dmitripavlutin.com/static/9a8fc772a94452ca819295094c99bla9/3e7da/javascript-ev
      ent-propagation-5.png
546
547
      gituhb-on fel van töltve ehhez példa: érdemes átnézni
548
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-02/event-bubbling.html
549
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-02/event-delegation.htm
550
551
552
      #fetch hivás
553
      szerverről ha le akarunk tölteni adatot, akkor azt ezzel fogjuk tudni megcsinálni
554
555
                                      [API]->BACKEND-> DataBase
     FRONTEND-> |internet| ->
                 <- render()<-[JSON] <- |internet| <- [API]<-BACKEND<- DataBase</pre>
556
     FRONTEND
557
558
     hívás lehetőség:
559
     1) fet.ch
560
      2) XMLHTTPRequest (XHR)
561
562
      `Axios` valójában a háttérben egy fetch hívás, de wrapperekkel elfedte a fetch hívást
563
564
      Fetch API a WEB APIK egy eleme
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-02/fetch.html
565
566
      https://api.siposm.hu/
567
568
569
      házi: múlt féléves backend api meghívása és feldolgozása
570
     ha nem működik: CORS probléma lehet az ok, ekkor keressünk rá hogy `ASP CORS enable
      all`
571
572
      fetchről tudni érdemes:
573
574
     a JS single threaded : egy szálas
575
      egyszerre egy dologra tud fúkuszálni
576
      mikor jönnek a külnböző utasítások akkor azok ezen az egy szálon futnak végig:
577
      |--[]--[]--->t
578
579
      emelett a JS aszinkron formábal működik
580
                      '-> sokan azt hiszik hogy ez azt jelenti hogy "párhuzamos"
581
                      akkor beszélünk valamiről hogy párhuzamos ha nem csak 1 szálunk van
582
583
                      sokan azt hiszik hogy az aszinkronitás miatt a js is párhuzamos. De ez
                      nem így van.
584
585
586
     a JS:
587
      - single threaded
588
      - asynchronous
589
     - non-blocking event loop
590
     párhuzamosság: 1 vagy több dedikált szálon/magon futnak feladatok párhuzamosan
591
592
     aszinkronitás: feladatok egymástól nem függve tudnak futni
593
594
     tehát ha elindul a program akkor van mondjuk pár consolelog utána meghív egy
      aszinktron föggvényt ami egy aszinkron hívás
595
                              /|
/ |
-----/ | - a visszatérést következő órán vesszük
596
597
598
599
```

```
- ezek itt `callback`-ek
     |---[c11]-----[function]----[c12]---->
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
      a fetch api promise-okkal dolgozik, amiben annyi extra van hogy annak 3 állapota van:
612
613
      - pending, azon belül:
614
                      - fulfilled
615
                      - rejected
616
617
618
      sima callback lényege hogy átadj a függvénynek egy függvényt amit benne meghívsz
619
     promise "then chain"
620
621
622
     callback
623
       624
625
     promise https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-02/promise.html
626
         627
628
      async-await
629
630
      azért promise a neve, mert nem tudom hogy mi lesz ott de valami lesz, és ha kész akkor
      beteljesült és akkor tartotta az igértet
631
632
633
634
635
636
637
638
      #7. TANANYAG JavaScript fetch, async await 2025.04.03
639
640
641
      fetch("url") : Promise...
642
643
      a promiseok aszinkron módon működnek
644
      Promise 2+1 állapot
645
         '-> Pending
646
647
                  '-> resolve
                  '-> reject
648
649
650
      https://igratechnology.com/wp-content/uploads/2024/01/JS-Promise.png
651
652
      Az órán vett kódok:
653
654
      ## async await hogyan kapcsolódik a promise-hoz?
655
656
      első fájl: promise-async-await.html
657
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-03/promise-async-await.
      html
658
659
      az await-tel a then ágakat tudod megspórolni.
660
      asyn await a promisok köré egy szintatikai "wrapper"
661
662
663
      ## második fájl: xss.html
664
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-03/xss.html
665
666
      az input mezőre mindig úgy nézünk hogy potenciális támadói felület.
667
668
      Mindig kell szűrni az adatokat, mind frontenden mint backend-en, mert ennek hiányát a
      támadók kihasználhatják.
```

```
669
      pl innerHTML segítségével beszúrhatnak a kódba olyan dolgokat amik oldal megnyitásakor
       lefutnak. És átirányíthatnak a saját backendjükre.
670
671
      ## mi van a js hátterében? JS engine
672
673
      JS Engine
674
          '-> Call stack | verem, LIFO elven működik
675
                  '-> execution context -> itt tárolódnak el a primitív típusok
676
          '-> Heap
677
                ' ->
                     objects in memory
678
                '-> Garbage Collector kezeli azaz tisztítja
679
680
      execution context ->végrehajtási kontextusok
681
682
     primitive type -> boolean, number, string
683
684
      * Néhány JS engine:
685
     - V8 -> google
686
      - SpiderMonkey -> firefox
687
      - JavaScriptCore -> Safari
688
689
      JS engine az ami az ECMAScript alapján készül. Maga az engine C++-ban van írva
690
691
      * execution context:
      https://media.licdn.com/dms/image/v2/D4D12AQH8UpsE1PYf5Q/article-cover image-shrink 60
      0 2000/article-cover image-shrink 600 2000/0/1681056424281?e=2147483647&v=beta&t=kmsIA
      JeFBK-YphUljFP5GibFw7p35peVDAW5Faxvvho
692
693
      ez egy jobb példa: https://simonzhlx.github.io/images/execution stack.png
694
      ## Mindezek köré jön a `JS runtime`
695
      ez magába foglalja a JS engine. az engine a szíve, de ez nem elég
696
697
698
      JS runtime
699
         '-> Web api -> böngésző biztosítja
700
                  '-> DOM
701
                  '-> Fetch
702
                  '-> Timer
703
          '-> Callback Queue / Task queue | FIFO
704
705
      Másik ismert runtime például a Node.js, ez egy runtime környezet. Másik környezet
      értelemszerűen a böngésző
706
      Ehhez hasonló:
707
      c# maga a nyelv amihez kell egy .Net runtime környezet
708
709
      * Callback Queue <-event loop-> call stack
710
         '-> FIFO
711
712
      Amikor a fetch meghívódik az bekerül a callback queue-be akkor közben folyton nézi az
      event loop hogy mikor tudná berakni a call stack-be
713
      fetch-nek a hívása bekerül a callback queue-ba ami ezurán a call stackbe
714
715
      Callback queue-ban nincs végrehajtás, az az enginen belül van.
716
717
      https://www.lydiahallie.com/blog/event-loop
718
719
      érdekesség: https://www.jsv9000.app/
720
721
722
723
      # JS melyik két nagy nyelvi család egyikébe tartozik? interpretált vagy compiled?
724
      interpreted -> értelmezett - interpretált
725
726
727
                           itt a végrehajtás bármikor akár évekkel később is megtörénhet
      -Fordítás:
728
729
      |Source code|--Compile/fordítás-->|Portable marchine code|--execution--->|Program
      futás
730
731
      -Értelmezés:
732
                                (a kódot ettől még le kell fordítani)
                                                 -----> |Program futás|
      (js) |Source code|----
733
```

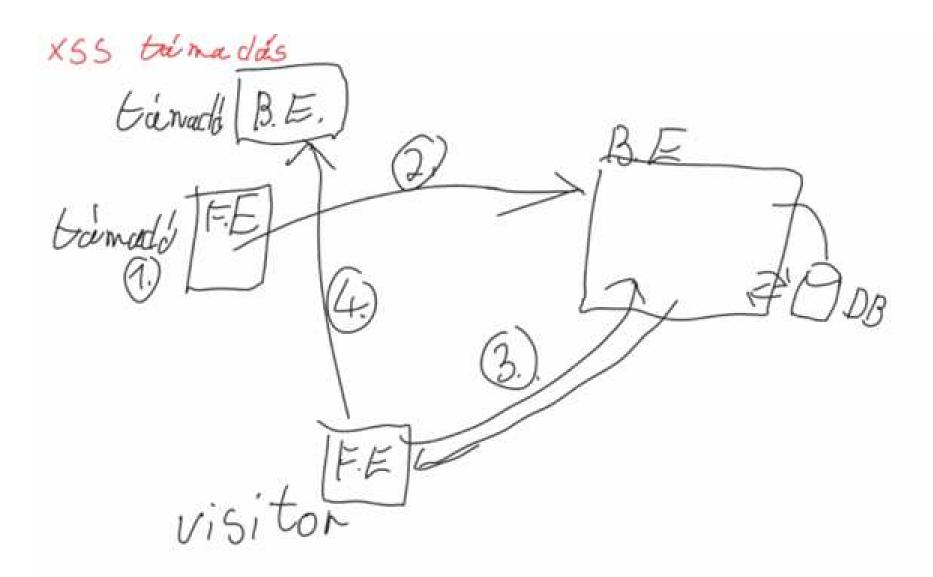
```
734
                                          sorról sorra végrehajtás
735
736
737
      - J.I.T.:
738
     just-in-time compilation
739
740
741
                                                                       a végrehajtás egyből
                                                                       megtörétnik
742
      |source code|--compile fordítás--->|NOT portable machine code|---execution---->|
743
      Program futás
744
745
746
      JIT:
      végrehajtás egyből
747
      |src code| -> |parsing| -AST-> |compilation| -machine code/byte code-> |execution|
      (call stacken történik)
748
                                             |-<-----| optimalization | -----
749
750
      modern js-re már nem teljesen igaz hogy interpretált hanem már inkább a JIT valósul
751
752
      * AST ->abstract syntax tree (Absztrakt szintaxtis fa)
753
      https://astexplorer.net/
754
755
756
757
758
     # Scopes
759
      - Global scope
760
      - block scope
761
     - function scope
762
763
     a `var` változóval az a gond hogy az globalis, nem kezeli a blockszintűséget
764
765
766
      a weboldal egy statikus valami ahol adatot közölsz.
767
      webalkalmazásnál nem csak közlök hanem adatot fogadok is pl bejelentkezés
768
      régen nem voltak webalkalmazások.
769
770
      graceful degradation ~> választékos lebutítás => **top-down módszer** föntröl lefele
      megy építkezés szempotjából
771
          - "minden maxos", erre lövök először. Max-os legúljabb rendszerre fogok
          koncentrálni, hogy azon fusson
772

    viszont -> altenatívát biztosítok -> lebutított verzióban elérhető

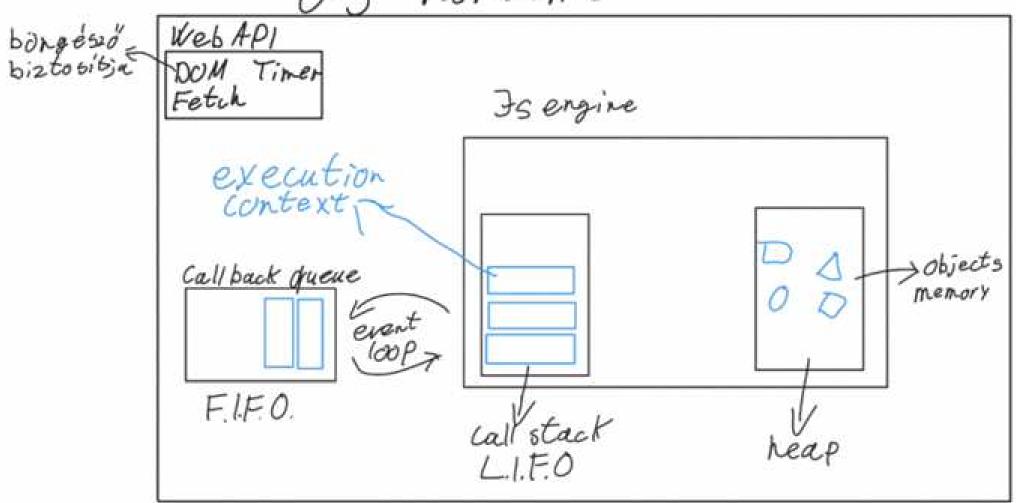
773
                    -> funkcionalitás nem sérül
774
775
776
777
      progressive development ~> fokozatos fejlesztés => **buttom-up módszer** lentről
      fölfele megy építkezés szempotjából
778
          - minimális stabil alapot csinálok, ami minden környezetben használható
779
          - ezután -> fokozatosan építem/javítom
780
781
782
      # Imperativ és deklerativ UI kezelés : imperative-declerative.html
783
      https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/blob/master/js-03/imperative-declarati
      ve.html
784
      Imperatív
785
         '-> hogyan csinálom meg
786
787
     dekleratív
788
          '-> mit szeretnék látni
789
          keretrendszerek használják
790
791
     dekleratív sajátossága
792
         adatforrás
793
              [] ----> UI leképezés
794
795
                  adatfolyam iránya
796
```

```
799
     ez valójában nem hiba hanem biztonsági mechanizmus, ami a szerverekhez kapcsolódik
800
801
     Ez arra szolgál, hogy kifejezetten engedélyezzen egyes több eredetű kérelmet, míg
     másokat elutasítson
802
803
     lokális fejlesztésnél is belefudhatunk a cors error-ba. Ennek utána kell nézni hogyan
     kell a backend-ben beállítani hogy ez működjön.
804
805
806
807
     # js modules fájl-t megnézni
808
     https://github.com/siposm/bprof-frontend-weekly/tree/master/js-03/js-modules
809
     html -ben:
     <script type="module" src="logic.js"></script>
810
811
                     '-> azért kell module-nak nevezni, mert importálunk benne
812
813
     functions.js -ben:
814
     export { add, div}
815
     export class Calculator {
816
817
818
819
     logic.js -ben:
820
     import {add, Calculator, div} { from "./functions.js"}
821
822
823
     # developer-crud
824
     https://qithub.com/siposm/bprof-frontend-weekly/tree/master/js-03/developer-crud
825
      `ez jól jöhet a féléves elkészítéséhez`
826
```

 # CORS errors

75 runtime

Engine Source Darsing Compilation optimalization machine/byte code/code execution=call stacken stacken történik

cors error Ognain Domain localhost. 5500 tetch (Könte.hu) localhost: 1111 alma, hurusens